

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravljenstvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Še jedenkrat o šolskih nadzornikih.

Uže v 60. številki svojega lista imeli smo priliko, pečati se s šolskim nadzornikom g. Šimo obširnej, nego je bilo njemu, nam in čitateljem ljubo. Dokazovali smo takrat, da je gosp. Šima zanemarjal svoje dolžnosti kot šolski nadzornik, da je v od nas navedenih slučajih ravnal nepostavno, da je narekoval protipostavne kazui itd., a vse to se nij prijelo ledene skorje, s katero je ta junak obdan. On nadzoruje še dalje in pohlevna preiskava, ki se je baje vršila ali vsaj pričela bila proti njemu, zagrrena je s tajnostno meglo.

Pred štirimi dnevi pa smo v 179. številki priobčili dopis iz Črnomlja, v katerem je prav zanimljivo popisano početje drugega šolskega nadzornika, c. kr. profesorja Linharta, ki je, pozabivši zakone o „mein und dein“, šel inspicirat šolo v Maverlu v črnomaljskem okraju in tako popolnem neopravičeno in protipostavno posegnil v področje črnomaljskega šolskega nadzornika.

Obnašali so se gospodje tam doli popolnem „sans gêne“, napovedali so javno izkušnjo, ne meneč se niti za krajni, niti za okrajni šolski; se ve da mu je bilo bolj kratek čas na potu, privzel si je gosp. Linhart še gg. Braune-ta in Mluchsa seboj, in izpravljena komisija bila je gotova. Pričeli so tudi izpravljati, kar se prikaže c. kr. žandarmerija z nataknjenimi bajoneti ter gospodom kategorično pove, da nijmajo tukaj nikakega posla.

Ali to nij gorostasna blamaža, da mora vprito praznično oblečenih šolarčkov c. kr. žandarmerija poučevati gospoda profesorja in šolskega nadzornika, kje in kolik mu je delokrog, ter ga zavračati, kakor skrben pastir nagajivo in požrešno čredo od sedovega zelnika? Od šolskega nadzornika in profesorja bi se vsaj smelo pričakovati, da pozna za-

kone in jih tudi spoštuje, da daje dober vzgled, — tu pa je baš narobe, tu se dostojanstvo šolskega nadzorništva zlorabi na nečuven način ter moti in bega itak uže malo zaupno ljudstvo.

In kaj bi se ne, saj si ti gospodje domišljajo — ali opravičeno, ali neopravičeno, za zdaj nečemo pretresovati — da stoje izven postave, da je njim vse slobodno, da so tako rekoč „ex lex“.

V očigled takim po drugih kronovinah ali vsaj v drugih državah nepoznatim dogodkom, množi se človeku v srci preverjenje, da je ravno na Slovenskem in v prvej vrsti v Kranjski meji nemčurskimi učitelji splošna korupcija uže prikipela do vrhunca.

Kakeršen je gospodar, tak tudi hlapac⁴ veli prgovor, in če se sme nadzornik obnašati nepostavno, kdo bi kaj tacega navadnemu učitelju štel v zlo?

In ta korupcija širi se nekako sistematično, z vsemi sredstvi, z vsemi silami. Od zloglasne „Schulzeitung“, ki prinaša mej svojimi znastvenimi razpravami izjave ljubezni à la „Marija Stuhly“, in katero gospod nadzornik in profesor Linhart po hektografiarnih dopisnicah priporoča in vsljuje začetnikom in začetnicam mej učitelji — kateri „ad captandum benevolentiam“ hočeš-nočeš morajo podpirati s svojo naročino ta vodenični list — do nemškega „Schulvereina“, ki s svojimi srebrniki izpodkopuje značajnost učiteljev in krtu jednak rije pod zemljo, boječ se neznosne mu dnevne svetlobe: vse naperjeno je le na to, uničiti hravnost, možatost, a širiti podlost, nepostavnost, zvičajo.

V deželnem zboru štajerskem se je uže javno konstatovalo, da nemški „Schulverein“ pač in kvar učitelje in ljudstvo, kajti kako nevarno je, ako se mej prostim narodom udomači prepričanje, da se za denar vse dobri, z novci vse doseže.

Še bolj nevarno pa je, ako šolski nadzorniki služujejo tacemu zloglasnemu in vsakeršna sredstva

vporabljujočemu društvu, katero hoče postopati kot suverenna oblast in si domišlja, da je oblast vseh drugih oblastij in po tej nevarnej domišljavi tudi ravna.

Odločno moramo tedaj zahtevati, da se takim spletjam pride v okom, da se šolskemu nadzorniku in profesorju Linhartu da toliko umeven napotek, dā ne bode več potreben pouka od c. kr. žandarmerije, sicer se utegne še primeriti, da pride jedenkrat nazaj „mit gebundener Marschroute“, kajti vsake pesni mora biti naposled konec in zakoni tudi nijso dani v to, da bi se prezirali.

Vsikdar je škodljivo, ako se izzivlje državna avtoriteta in pravoveljavnost zakonov, gotovo pa še toliko bolj na šolskem polju, kjer se vzbjava naš narščaj, kateri bi se tedaj navzel korupcije in preziranja zakonov uže za mladih nog.

Rado se pondarja, da so pri Sadovi zmagli nad nami pruski učitelji, a mi izrekamo svoje neomajljivo preverjenje, da se jim zmaga ne bi bila posrečila, ako bi bili pruski učitelji taki, kakeršni so nekateri uže zdaj pri nas in v kakeršne bi „Schulverein“ in njegovi z judeževimi srebrniki evenkajoči adepti radi prelevili vse učitelje po Slovenskem.

Sueški kanal in Egipet.

Ker Egipet in velevažna morska cesta, kakeršna je sueški prekop, vzbujata denes največjo pozornost in vsestransko politično zanimanje, naj v naslednjem podamo nekoliko podrobnejih dat.

Idejo sueškega prekopa izpeljal je, premagavši mnoge težave, znani Francoz Lesseps. Obrnil se je najprej do visoke Porte, a ta ga je odvrnila kar naravnost, na roko pa mu je bil tedanj podkralj Said paša. Dali so mu „Ferman“, in s tem

LISTEK.

Skobeljevu v spomin.

I on mjatežnij, prosit busji,
Kak' budto v burjah jest pokoj.

M. Lermontov.

Rojaci, veste, kaj je vsenarodno gorje, kaj je brezmejna žalost, razprostrta nad vso državo? Da, ni več ni menj ne morem vam povedati povodom smrti Mihajla Dimitrijeviča Skobeljeva: Rusija trpi strašno vsenarodno gorje v najsjajnejšem pomenu besede! Celo vražje kardelo naših inozemcev, ki so še nedavno kričali za ljubimcem vsega istinito ruskega: „šovinist“, „mladič“ . . . celo ta protislavanska zarota, na kolenih plazeča pred evropskim zpadom, obmolnila je h krati ter molči, ali pa tudi „plače“! — Tako splošno skrb čutijo narodi v svojej zgodovini le redko, tak splošen jok in stok sliši se v harmoniji razvoja narodov le po stoletjih. Istinito, veliki ljudje so redki, daj Bog, da bi na vsak vek bil po jeden ali po dva . . .

Meni se ve da ne more biti namen izražati vam svoje žalosti, tudi ne predavati vam, kar je

storila Moskva in vsa Rusija sploh v 25.—28. dan junija st., ko je spremljala svojega velikega polkovodca k večnemu pokoju; za to bila bi moja roka preslabia, a predali „Slov. Naroda“ premali. Hočem samo priobčiti vam nekatere črtice, iz kajih si lehko predstavljate, kaj je Rusija izgubila v generalu Skobeljevem.

Pri tem ne bom zajemal iz domačih virov — ti so prežalostni, preobilni, — kar vam bodi največji dokaz z res historičnega pomena genija po-knjega Skobeljeva — a čujmo glas učenega tujca, sovražnega, domovini umrštega velikana in torej govorovo ne pretirajočega njegovih zaslug in talentov.

Nedavno izdal je Anglež Marvin knjigo pod zaglavjem: „Rusko agresivno dviganje k Indiji.“ „Nov. Vr.“ prevelo je prvo iz te zanimljive knjige nekoliko odломkov, katerim je predmet pokojni Skobeljev.

Marvin je pohodil Rusijo februvara t. l., precej po pariškem govoru Skobeljeva. O svojem potovanju v Rusijo Anglež piše: „Po vsej poti slišalo se je v razgovorih samo ime Skobeljeva. V Berolinu ponavljalo se je vedno njegovo ime v mirnih in v vzburjenih besedah vseh razredov občinstva. Obstal sem pred oknom prodajalnice, kjer je visela karta

Rusije; k istemu oknu prihitela je tropa učencev in začela je prepirati se o zlobi dnij. „Vidiš cesto, po katerej dospemo do Petrograda in tamkaj pokažemo Skobeljevu!“ rekel je jeden izmed njih. — „Kaj pa, če oni dospejo v Berolin?“ zavrnil je drugi. „To je nemogoče,“ zaključili so mladiči. Za učenci prišla je množica doraščene gospode, katera je v kratkih, pa bolj krepkih vzklikih izražala sovraštvo na Skobeljeva in Slovanstvo sploh.

Prispevši v Rusijo, sestal se je Marvin s Skobeljevim. „Nikoli nijsem srečal človeka,“ nadaljuje Anglež, „kateri bi na me napravil tako čarodejen vtis, kakor Skobeljev. Če bi ga videl Carolly, pomladel bi na mnogo let, kajti v njem bi oživeljeno navdušenje, katero je gojil do velikanov svojih historičnih raziskavanj.“

Beseda je zašla o srednje-azijskem vprašanju. Zanikavaje namen, zavladati Merv, koji pripisavajo Rusiji, rekel je Skobeljev mej drugim: „Nam tega nij treba, dokler bo živel spomin na Geok-Tepe. Jaz menim, da dolgotrajnost miru v Aziji zavisi naravno od strašnosti udarca, katerega prizadenem sovražniku v boji. Smrte kazni generala Robertsa v Kabulu bile so pomota. Kakeršna koli bila bi kazzen, kazali bi samo iznajdljivost azijatskega des-

v roci sestavil je Lesseps društvo s privilegijem na 99 let. Ko poteko ta leta, je kanal lastnina Egipčanov. V 25. dan aprila 1859 pričelo se je delo. Materialne ovire bile so velikanske, vsega treba je bilo dovažati, celo vode za piti, v kateri namen je bilo dan na dan 1600 tovornih velblodov na potu. V 16. dan novembra 1869. l. bilo je slovesno otvorenje, pri katerem so bili vsi evropski mogotci, ali po svojih dostojanstvenikih zastopani. Sijajne svečnosti pri otvorjenji so kediva stale nad 20 milijonov frankov.

Sueški kanal je 160 kilometrov, ali $86\frac{1}{2}$ pomorskih milj dolg; na dnu je 22 m., ob morskej gladini 58—100 m. širok in povsod vsaj 8 m. globok. Vкупni stroški za prekop in prve priprave znašali so 491 milijonov frankov, stavbe in inventar cenijo se na 21 milijonov frankov. L. 1872 dajal je kanal uže 2 milijona dobička; l. 1878 bilo je dohodkov 31 milijonov, stroškov pa 16 milijonov, tedaj 15 milijonov dobička. L. 1870 preplulo je 486 ladij prekop, l. 1881 pa uže 2727 ladij z več nego 5 milijoni ton blaga in dohodki povišali so se nad 51 milijonov. Na razne države razdeli se po sueškem kanalu prepeljano blago tako-le: Angleška 4,792.117 ton, Francoska 289.325, Nizozemska 187.900, Avstro-Ogerska 115.776, Italija 113.252, Španjska 103.500, Nemčija 59.515, Rusija 42.765, Belgija 22.874 ton itd. Od vsega blaga, kar ga je šlo skozi kanal, prinaša 82 odstotkov Angleškej, naravno tedaj, da je ta država tam doli najbolj interesovana. Vožnja ladij skozi kanal traje 16 ur, ker hitrejša vožnja nij doveljena.

Egipet zavzema 1,021.000 širjaških kilometrov (1 širjaška milja = 55 širjaških kilometrov), prebivalstvo pa $5\frac{1}{2}$ milijona.

V vsej tej prostranej zemlji pa je v istini le dolina ob Nilu in tako zvani Nilov Delta plodovit, tedaj ozemlje kacih 30.000 širjaških kilometrov, katero je od Delta naprej povprek po 30 kilometrov široko. Kakor daleč seza povodenj Nila in kakor daleč je voda napeljana po vodotokih, tako daleč je zemlja izredno rodovitna, uparej pa je puščava. Tri četrtine prebivalcev so felahi, (arabski felah = poljedelec, kmet). Deželni jezik je narečje arabskega. Trgovina je velika. Uvozilo se je l. 1880 za 140 milij., izvozilo pa za 260 milijonov mark blaga. Izvaja se najbolj žito, pavela, sočivje, predivo, gumi, dretljni, sesam, siadkor, laneno seme. Vse železnice so 518 kilometrov dolge.

Glavno mesto Kairo broji blizu 400.000 prebivalcev, Aleksandrija 212.000, Tanta 60.000, Zazig 40.000, Suez 15.000, Damiette 29.000, Rosette 21.000, Sint 30.000, Port Said 12.000, Mansura 16.000, Kartum 50.000, Obed 12.000 prebivalcev.

pota. Temu so domačini uže privajeni; pa to še nij vse. Kazni, in posebno smrtni, vzbujajo v domačinov sovraštvo. Meni bila bi ljubša vstaja cele provincije, nego smrtna kazna jednega domačina. Če jih premagate s silo in jim pričinite strašen udar, se temu pokore kakor volji božej. Moj sistem je, izvesti na jedenkrat silen udar, in potem nadaljevati do poslednje sile neprijateljske. Ko se je doseglo to, potem postopa se s premaganim sovražnikom rahlo, kri prenega teči in na to nastopi stroga disciplina.

Beseda prešla je na boje v srednjej Aziji, katero je bil Skobeljev do pokorenja Hive. Predlagáje Marvinu narisati bitko pri Mahrami pod vodstvom Kaufmana, vzel je Skobeljev list papirja nekoliko raznobarvenih svinčnikov izmej 30—40, dobro zaostrenih in ležečih pred njim na mizi. Podvzdignivši mehko sedalo k mizi, začel je s čudno bistrotu risati plan okolice Mahramske. Da si je to bil samo črež, vendar je začel tako, da je najprej označil razmere. S pomočjo raznobarvenih svinčnikov označil je jasno lego mesta in vojsk. Podrobnosti plana niso zatemnjevale jasnosti čreža in imena krajev spremljalo je število vojakov. Ko je bil črež zakoučan, vidno je bilo, da je bil bolje dovršen, nego množica planov, priloženih k popisu naših poslednjih bitek v Afga-

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. avgusta.

Nemški cesar Viljem prišel je predvčeranjim obiskat našega presvetlega cesarja. Ta **shod v Ištu**, ki je zapisavati le starej navadi in osobnemu prijateljstvu avstrijskega in nemškega vladarja, pride raznim našim listom ravno prav, da kujejo vsak po svoje po njem in izkujejo vsak za-se in za svojo stranke poseben politični kapital. „Neue Freie Presse“ je tako hitela, da je uže prej ta dan prinesla vesel uvoden članek, ki pa ravno zbog velejščin na selja mrgoli od samih konfuzijonov in pustolovnih domišljelin. Posebno pa je nemško-nacionalna tetka huda zopet na Čehe, in ko bi bilo po njenem, sklenila naj bi se nemško-avstrijska zveza in avstrijski in nemški vojaci naj bi šli v Čehe ter pomorili vse do zadnjega, tako nekako, kakor Herodež v Betlehemu. Potlej bi bilo za „N. Fr. Pr.“ ravno prav. Če nadalje govori v tistem prazničnem članku „da bi nova politična šola rada razrušila historične državne organizme“, — pač ne pomisli, da s tem bije sama sebe in „was drum und dran hängt“.

Cesarjevič Rudolf vrnil se je s svojo gospo soprogo predvčeranjim v Schönbrunn z lovskih razveseljevanj na Sedmograškem, kjer je visoka gosta narod pozdravljal z velikimi in udanimi ovacijami.

Črnogorska vlada izdala je po ministru Maši Vrbica podpisani poziv, da se imajo vsi ubežniki iz **Hercegovine** povrniti domov mej svoje, kajti Črna Gora da jim ne more dajati nobenega živeža več.

Vnanje države.

O **Egiptu**: Angleški listi prinašajo zdaj podrobnejša in bolj natančna poročila o boji mej Angleži in Arabijevu avant-gardo zadnjo soboto. Sploh pripovedujejo angleški generali in dopisniki velikih londonskih časopisov na egyptovskem bojišči, da Arabi paša nijma pri Kafr-el-Dauaru toliko in tudi vojakov, kot so to nekateri trdili; to da se je videlo zadnjo soboto. Tudi bi bili tedaj Angleži spoznali, da bodo primerno brez velikih težkoč potlačili egyptovsko vojsko. Egiptanci so se pač hrabro držali v ognji, ko pa so videli Angleže, bližajoče se proti njim, umaknili so se kaj hitro nazaj. Njihovi pešci so še dosti slabše streljali nego li angleški; artilerija pa je dobro delala, vendar so jo povsod premagali Angleži. Ako bi bili Angleži imeli konjike pri rokah, dosegli bi tisti dan veliko, egyptovsko vojsko bi bili prestigli in vjeli. V nedeljo dospele so v Aleksandrijo znatne čete, včeraj pa je imel priti general Wolseley, a tudi druge čete še, posebno pričakujejo pa kavalerije. Angleška posadka postala boda tako 10.000 mož močna, in vprašanje nastane, ali ne bo general Wolseley pričel pravo vojno proti Arabiju, predno se mu vojska pomnoži še za druge čete, ki bi poslednje predvčeranjim morale odjadati z Angleškega, če se držijo določenega programa. Najbrž prisilile bodo angleškega generala razne okolnosti, da pospeši svoje delovanje. Jeden tak razlog bi bil ta, da v Aleksandriji uže primanjkuje vode. Pri Abu-Hummusu odjezili so amreč kanal Mahmudieh, in zdaj komisija za vodo v Aleksandriji ne more drugače, nego da vodo le

štirikrat na dan razdeljuje ljudem. Ker se vrača vedno več beguncev, ker prihaja dan na dan angleško vojaštvu v Aleksandrijo, za tega delj je pomajkanje še večje. Priskrbeti torej armadi, prebivalcem sploh in živini vodo, treba bo gledati, da voda zopet redno in pravilno prihaja v Aleksandrijo. In ravno ta potreba svetovala bo, da angleško poveljništvo začne poprej operirati, nego je to bilo določeno s kraja. Tudi s čisto militarnega stališča bi to bilo dobro in na mestu. Kakor nam namreč poroča včerajšnji telegram, odide denes 6000 turških vojakov v Egipet in to je znamenje, da se misli sultan v resnici vplesti v egyptovsko vojno. Treba je le še, da se Anglija in Turčija domenita o pogodbi vključnega delovanja. Angleška vlada še vedno zlateva, da morajo turške čete stopiti pod vrhovno poveljništvo angleško. Če se to zgodi, nij nič čudnega. Leta 1840. je Turčija rada dovojila, da so pri Saidi in St. Jean d'Acre bojevali se kristijani in mohamedani proti isto takomuzelmanskim egyptovskim četam Mehemed Alja. V krimski vojni stal je Omer paša pod komando angleško-francoskih generalov, in v zadnjih vojnah proti Srbiji, Črnej Gori in Rusiji storil bi Abdul Hamud rad ravno tako, če bi si bil le zaveznikov dobil. Ali denes stoji stvar drugače za sultana, kot ob navedenih dogodkih. Izlamitsko gibanje v Egipetu in sredi v vrtincu Arabi paša: to dvoje plaši sultana, da bi se popolnem Angležem v roke dal ter bojeval se proti svojem nekdanjnemu agentu, ki je bil za Angleže in Evropce v Egiptu to, kar Hadži Loja v Bosni za Avstrije, in Ali paša za Črnogorce. Nij dvomiti, da je imel Arabi paša do zadnjega časa prijateljske zveze z oficjalnimi krogovi v Aleksandriji. Vse to in jednak Angleži dobro vedo in sklenili so — zdi se —, dovoliti Turkom le tedaj v Egipet, kadar bo sklenena vojaška pogodba; admiral Seymourovo brodovje se v jedno mer izprehaja mej Aleksandrijo in Port-Saidom, da zbrani Turkom stopiti na kopno, če bode treba. Vedno pa je še mogoče, da pride turška vojska v Egipet z dovoljenjem angleškim ali pa tudi brez njega, in tako pripraviti se bo treba Angležem za vse slučaje, to je razširiti operacijski delokrog in zavarovati ga proti vsem napadom s suhe in mokre strani. Denašnja situacija označiti bi se dala po tem takem tako-le: Angleži so zdaj, ko jim je došlo pomoči, uže v stanu in v moči, prav kmalu pričeti z akcijo. To dalo bi se voditi na dve strani, in sicer v severno-vzhodnem pravci proti Abukiru in La Rosette z združeno pomočjo brodovja in vojakov na suhem, da se namreč tako razširi obrežna osnova — potem pa z operacijo na suhem v južno-vzhodnem pravci, priboriti se Abu Hummus in urediti kanal Mahmudieh, ki mu je tam zajezena voda. S tem operacijama utrli bi si tudi varno in zanesljivo pot za oskrbovanje svojih vojakov. Če bodo torej te misli prevladovale v sovetu angleškega poveljništva, po tem bi bila napad z zadnje sobote in pa zadnji ostri razglas kediva znamenji, da se kmalu vname prava vojna. — Arabi paša odločil je jeden del svojih čet proti sueškemu kanalu, da bi anglo-indiškemu oddelku ne dali stopati proti Nilovemu Deltu. 2000 mož stoji s širimi kanoni pri postaji Nefišeh, ki je komaj pet kilometrov na zahodu od Ismailije in ima to strategično važnost, da se tam železnice in kanal v Ismailijo in Suec delijo. Še dalje na zahodu zasedli so baje Arabijevi vojaci nekaj postaj železnice mej Zazazigom in Ismailijo, tako Mahsamah, Tel-el-Keb-

nistanu. Besed nij iskal, da si je opisaval preprosto in njegovo objasnilo nij treboval ni najmanjšega pojasnila. „Ko je Kaufman ogledal stojanke“, nadaljuje je Skobeljev, „obrnil se je k štabu in po-vprašal: Kdo ve kaj o bitki pri Ferageši? Jaz sem čital vse, kar se je nje tikalo, pa molčal sem, čakal sem odgovora drugih častnikov. Nobeden nij nič vedel o tem boji. Tedaj sem ga jaz razložil generalu. Mi nismo storili pomote, katero je dozvolil angleški general na prvi dan bitke pri Ferageši. Mi smo precej zavzeli visote, obšli vrata in pognali ga v reko, katera je zastala od človeških glav. Kokanci izgubili so od 66 tisoč 20 tisoč, mi pa samo 18 mož. Ta dan sem jaz poveljeval oddelek konjice.“

Marvin priobčuje prezanjamljiv vzgled neustrašnosti in smelosti Skobeljeva v poslednjem Ahal-Teksinskej ekspediciji. Čez nekoliko dnev po vzetji Ashebada naletel je Skobeljev pri razvedavanji na množično četo jahajočih Tekincev. „Kaki ste vi ljudje?“ vprašal jih je general. „Mirni Tekke“, odgovorili so konjiki. „Kako morem verjeti vam, če ste oroženi“, nadaljeval je Skobeljev. „Tekinec nikoli ne laže“, odvrnil je moško jeden izmed njih. „Dobro, če je tako, vi me spremite do Ashebada,“ velel jim je zmagovalec. Odposlavši s temi besedami svoje

spremstvo, napotil se je k Ashebadu mej množično divjih roparjev, kateri so še nedavno bili se na življenje in smrt pod Geok-Tepe.

V istem listu priobčena je nenavadno resnična ocena M. D. Skobeljeva, in sicer izpod peresa poblaščenca severno-amerikanskih držav v Rusiji, častnika Greena, iz njegove knjige „črtice vojnega življenja v Rusiji“: „Skobeljev vodil je svoje vojake tolkokrat v boj, kakor nobeden iz živečih generalov naše dobe, izvzemši Granta. Vsi njegovi naskoki bili so zmage, in samo po jednem srečnem moral je odstopiti stojanko zmagonosnemu številu vragov. Njegov vojni genij je tolik, da sem trdno prepričan, da bo on, če preživi še 30 let, glavni poveljnik bodoče vojske izza vzhoda in v zgodovini tedaj zavzame mesto mej 5 največjimi polkovodci našega stoletja, mej Napoleonom, Wellingtonom, Grantom in Moltkejem.“

Da, Rusija in tvoja deca, nij zaman zasolzilo se svetlo oko tvojega carja, ko je zvedel, da mu je nemila smrt iz bodočega venca izbacila tak biser, kakor je bil na veke nepozabljeni Mihajl Dimitrijevič, zvest sin svoje očetnje.

Konečno bodi mi dovoljeno priobčiti še prekrasno nagrobnico, katero je zložil V. Ivanov, 15 leten

bir, zatrjena in oborožena sta tudi Zullaiech in Abu-Hammad. Sueški kanal varujejo Angleži močno, zasedli so poleg Sueza in Ismailije še tretje mesto ob kanalu, namreč Port-Said, noč in dan patruljirajo angleške ladje po kanalu.

Dopisi.

Iz Škofje Loke 8. avgusta. [Izv. dop.] (Veselica.) Blagi namen veselice, koja se je predila v čitalnici v Škofje Liki v nedeljo 6. t. m., privabil je veliko za narodno stvar vnetih Ločanov, kakor tudi tujcev. Kakor navadno, se je tudi zdaj pričelo s petjem, s kojim so gg. pevci v onih dveh pesnih, ki sta bili v programu pokazali, svojo zmožnost. Čast gosp. pevovodju in pevcem! Škoda pa, da zadnje pesni niso ponovili, akoravno je bila to splošna želja, in mestu te zapeli raje dve druge, ki ste se pa dokaj razločevali od prvih dveh.

Za petjem igrali so domači gg. dijaki Ločanom prav primerno igro: „Nemški ne znajo“, dokaj dobro. — „Koren“, kot župan, „Rezika“, njegova hči, sosebno pa „Robat“, kot uradni sluga, izvedli so svojo naloge v popolno zadovoljnost poslušajočega občinstva, tako, da je naredila igra, akopram se je „Grilec“ skazal neizurjenega v svojej nalogi, dober vtis na poslušalce. Za Robatom proučil je tudi jeden „vaščanov“ dokaj smeha mej zbranim občinstvom, kajti obnašal se je res v vsem hvale vredno. — Po končanih igri vrtili smo se do ranega jutra. Vidi se, da Ločani niso zadnji v narodnih zadevah, marveč zavzemajo jako častno место mej zavednimi narodnjaki.

Od nemške moje na Štajerskem. 6. avgusta. [Izv. dop.] Audiatur et altera pars. — Ta misel mi je takoj šinila v glavo, ko sem čital odlični poziv slovenskemu dijaštvu „na jug“ v št. 168. Vašega velecenjenega lista. Poziv ta brez dvombe izvira iz narodno čutečega srca, kateremu so globoko znane muke in težave, ki jih po naših srednjih šolah imajo prenašati slovenski sinovi, trpinčeni s pedagoški nezmiselnem nemščino. Za brezumno žival imajo Nemci svoje „Thierschutzvereine“, a za naše sinove — ustvarjene po božji podobi — le kruti jarm ošabnega germanizovanja. A ravno zdaj, ko je ves slovenski svet prešnila vesela in navdušeno vzprejeta vest o vpeljavi slovenštine v srednje šole na Kranjskem, pomnožil se je naš up, da tudi na Štajerskem dosežemo v šoli iste pravice — ako le vztrajno delamo.

A k temu je treba, da ne zanemarimo nobenega sredstva, ki nam je na razpolaganje. Prvo sredstvo pa, na katero opiramo pravčne svoje terjatve, je to, da se moremo izpričati z dovoljnim številom dijakov slovenske narodnosti. Ravno zarad tega pa se mi v sedanjem našem položaji jako škodljivo zdi, vabiti slovensko učečo se mladež na — hrvatski jug. Če Slovenci iz naših gimnazij od-

šestostolec tretje harkovske gimnazije in ki je bila natisnena najprej v „Mosk. Ved.“ pod naslovom: „Na smrt generala M. D. Skobeljeva“:

Ne v smrtnom boju za Carja in za Rus
Ti pal, naš geroj nezavvenij:
V Moskvě Bělokamennoj, v serdce Rusi
Ti umer nezdanno, mnovenno.

Davnolj tebja lavrami Russkij narod
Venčal kak rodnago geroja?

I vot Ti vnezapno ot nas uletel
V obitelj svyatnu pokoja.

No serde narodnoe budet venčat
Tebja neizmennoj ljubovju

I pomnit pro to, kak za Rus i Carja
Ti žertoval sobstvenoj krovju.

V Balkanskih gorah, gdē, otvagoj gorja
Za volju Slavjan Ti sražalsja

Gorit k Tebē cēlago kraja ljubov
I pamjatnik vēčnij ostalsja.

No pamjatnik tot ne rukoju tvoren
Vozdvig jego v slavnih ti bitvah

Svobodnija ženi i deti Slavjan
Tebja ne zabudut v molitvah.

Zasni že pokojno, naš slavnij geroj,
Tebja ne zabudet Rossija,

I Russkij narod vozeneset za Tebja
Na nebo molenja svyatija.

F. M. Št.

dejo, ostanejo tam le še Nemci, in mi na Štajerskem nikdar ne pridemo do slovenskih srednjih šol.

Zato pa, slovenska mladež, ostani še za naprej na domačih učiliščih. Trpi voljno, kar je na tisoče Slovencev skoz celo stoletje trpeti imelo! Tvoje trpljenje bo narodova zmaga!

Drugo sredstvo, ki se nam ponuja in ki ga prezreti ne smemo, je izvenredno slab znanstveni uspeh na mariborskej in celjskej gimnaziji. (V Mariboru 143 propalih proti 192 godnim). Uzrokov tej žalostnej prikazni je gotovo več, a najvažniji je pač ponemčevalni zistem, ki se zdaj tako grozovito mašuje. Ta germanizatoričen zistem z veliko večino importiranih nemških profesorjev je kriv, da učitelji redko kje pri svojih učencih toliko malo zaupanja in spoštovanja uživajo, ko v Mariboru in Celji. Vsaj germanizacija nij zaupanja niti spoštovanja vredna; kako bi tudi, če se ravno po njej na umetni način ovira naravni in vsestranski razvitek duševnih moči naše mladeži! Teptanec pa naj bi ljubil teptalca? Nikoli ne! Če pa učenec ne čuti v sebi nikake vzvišene ljubezni do učitelja in njegovih predmetov, ne bode vztrajno delal, in nasledki so, kakeršne žalibog vidimo.

Pomoč proti temu zlu je v prve vrsti izpolnitve naših šolskih terjatev. Ako je vladni Taafe-jevej res mar, biti Slovencem pravčnej, mora tudi pri nas nastaviti slovenske profesorje in vpeljati v spodnjih razredih slovenske paralelke.

Naj bi naši veljavni može, posebno naše slovensko društvo storilo o pravem času na odločajočem mestu odločen korak!

Domače stvari.

— (Jurčičeva slavnost.) Ker se je pri tej slavnosti nadelati telegramov od mnogih stranih, opozarjam in prosimo vse odpošiljatelje, naj telegrame napotijo na Višnjo Goro (Weichselburg), ker v Zatičini nij brzozavne postaje. Odbor bode uže skrbel, da dobiv Zatičino došle telegrame pravočasno.

— (Primorski Slovenci) bili so v Miljah (Muggia) o priliki navzočnosti nadvojvode Karola Ljudvika vsaj tako močno, če ne močneje, zastopani kakor Italijani. Nazdravili so vzvišenega gosta s krepkimi „živio!“ in močni zbor dolinskih pevcev prepeljal je krepke slovenske zbole, kateri so občinstvu in tudi nadvojvodi tako dopadli, da je stopil k pevkemu zboru, pohvalil ga, pevovodjo g. Buncu pa vprašal o razmerah zboru. Pevci, z njimi pa muogo občinstva, korakali so po Miljah za slovensko zastavo.

— (Knjižica „Anton Alojzij Wolf“) etc. dobiti je zdaj tudi pri Gontiniji v Ljubljani. Gospod pisatelj J. L. Lurenčič, ki nas prosi to objaviti, pristavlja tudi, da so zdaj poravnani vsi stroški in da odslej pride vse namenu, „Narodnemu Domu“ in Bleiweisovemu spomeniku, v dobro. Torej je želiti, da se dobre in lične knjižice speča še obilno.

— (Mariborska čitalnica) napravi v nedeljo 13. t. m. izlet v Fravhajm, da počasti vrlega narodnjaka g. Divjaka ob priliki njegovega odlikovanja. Ob 11. uri bo tih maša in potem vrši se odlikovanje v šolskem poslopju, kjer c. kr. okrajni glavar priprne odlikovanemu rodoljubu srebrn križec s krono.

— (Slovenska posojilnica v Mariboru) imela je v prvem poluletji svojega delovanja nad 100.000 gld. prometa.

— (Trtna uš) širi se vedno bolj, zapazili so jo na Dolenjem Avstrijskem in Ogerskem. Vsled te preteče nevarnosti je poljedelsko ministerstvo z ukazom dne 29. julija 1882 prepovedalo vsakeršno trgovino z vinskimi trtami po deželah, v državnem zboru zastopanih.

Razne vesti.

* (Petroleja) močne izvirke našli so zdaj tudi v Alsaciji blizu Weissenburga, ki dajo po 11.000 kilogramov na dan. Vrednost do zdaj pridobljenega petroleja znaša 120.000 mark.

* (Svetovna poštna zveza,) sicer znana pod imenom „Weltpostverein“, priobčila je zadnjic statistiko za leto 1879, oziroma poštni promet v 25

k tej zvezi spadajočih deželah. Objavljene številke so ogromne. Razposlalo se je 8280 milijonov pisem in listov; od teh spada na Evropo 5624 milijonov, na Ameriko 2366 milijonov, Azijo 205 milijonov, Avstralijo 73 milijonov, Afriko pa 12 milijonov. Povpreč spada na vsakega človeka, računivši prebivalstvo zemlje na 1400 milijonov, po 5·9 pisem na leto. Največ poštnih pošiljatev šteje Angleška, namreč 1587 milijonov, za njo pride Nemčija s 1200 pošiljatvami. Povprečno največ listov prihaja na posamečne ljudi na Angleškem, 36·3 na leto, najmenj na Srbe, Turke in Bolgare, ki niti po jedno pismo na leto ne dobé.

Zahvala.

Podpisani slavnostni odbor zahvaljuje se najiskrenejše sl. društvu „Ljubljanski Sokol“ za njegovo blagovoljno, v resnicu požrtvovalno sodelovanje pri brezovški veselici v prid „Narodnemu Domu“; zahvaljuje se prisrčno č. gg. čitalniškim pevcom, katerim pa bodi razen teh skromnih besedij najlepša zahvala dolgotrajen spomin za prekrasno njih petje v srcih našega ljudstva; zahvaljuje se toplo gospodu Iv. Železnikarju, uredniku „Slovenskega Naroda“, za njegov govor; zahvaljuje se konečno vsem č. gostom, kateri so s svojo navzočnostjo poveličevali narodno našo slavnost in s tem mnogo pripomogli v vzbujanje narodne zavesti na Brezovici.

Na Brezovici, v 8. dan avgusta 1882.

Slavnostni odbor.

Darila za „Národní Dom“.

Prenesek	5173	gld. 17	kr.
G. Plzensky v Chicagu (Amerika)	35	"	90
Na kegljišči g. Kapusa v Kamnej Gorici	5	"	72
Družba „pri Tomaževih“ v Kamnej Gorici	1	"	20
Iz pušice v gostilni ljubljanske čitalnice	2	"	—
" " pri „Polarstern“	3	"	50
" " v „Cafe Mercur“	4	"	30
v g. Turkovej štacuni	1	"	20
Vkupe	5294	gld. 10	kr.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močnina v mm.
7. avgusta	ob 7. uri zjutraj	733·83 mm.	+ 13·1°C	slabotna burja	jasno	0·00 mm.
	ob 2. uri	731·74 mm.	+ 24·4°C	slaboten gorenje	deloma	
	ob 9. uri zvečer	733·90 mm.	+ 16·3°C	slaboten gorenje	jasno	
8. avgusta	ob 7. uri zjutraj	734·45 mm.	+ 14·1°C	brez-vetrije	jasno	4·05 mm.
	ob 2. uri	732·82 mm.	+ 22·4°C	slaboten vzhod	deloma	
	ob 9. uri zvečer	734·04 mm.	+ 15·0°C	brez-vetrije	jasno	
9. avgusta	ob 7. uri zjutraj	734·56 mm.	+ 15·6°C	brez-vetrije	deloma	0·00 mm.
	ob 2. uri	734·10 mm.	+ 24·7°C	brez-vetrije	jasno	
	ob 9. uri zvečer	735·02 mm.	+ 17·6°C	brez-vetrije	jasno	
10. avgusta	ob 7. uri zjutraj	735·96 mm.	+ 14·0°C	brez-vetrije	deloma	0·00 mm.
	ob 2. uri	734·96 mm.	+ 25·5°C	slaboten vzhod	jasno	
	ob 7. uri zvečer	736·78 mm.	+ 18·6°C	brez-vetrije	deloma	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk povsod jako pologoma pada, sploh je pa precej nejednakomerno razdeljen, ker znaša razloček med maksimum na zahodu in med minimum na severovzhodu 9 mm. Vetrovi so postali nekoliko močnejši, sploh pa precej spremenljivi. Temperatura je ostala precej jednaka in je še vedno za spoznanje pod normalom; razloček med maksimum in minimum je znašal 11°C. Nebo je bilo povsod zelo spremenljivo, večinoma deloma jasno in deloma oblačno; vreme precej nestanovitno, po več krajih deževno. Morje nekoliko nemirnejše.

Umrli so v Ljubljani:

8. avgusta: Franc Meze, kajžarjev sin, 16 dni, Črna vas št. 46, za zlatenico. — Picinin Janez, klučavnica, sin, 1 mes., Kravja dolina št. 2, za božastjo.

Dunajska borza

dné 11. avgusta.

Papirna renta	77	gld. 05	kr
Srebrna renta	77	" 65	"
Zlata renta	95	" 35	"
1860 državno pesojilo	130	" 25	"
Akcije narodne banke	825	" —	"
Kreditne akcije	316	" 50	"
London	119	" 80	"
Napol.	9	" 51	"
C. kr. cekini	5	" 65	"
Državne marke	58	" 55	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld. 120	" —
Državne srečke iz l. 1864	100	" 173	" 75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	" 60	"
Ogrska zlata renta 6%	119	" 80	"
" " papirna renta 4%	88	" 45	"
5% štajerske zemljšč. odvez. oblig.	87	" 15	"
Dunava reg. srečke 5%	104	" —	"
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	114	" —	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	119	" 75	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	" —	"
Kreditne srečke	100	gld. 178	" 75
Rudolfove srečke	10	" 20	" 75
Akcije anglo-avstr. banke	120	" 121	" 25

Poslano.

(54—28)

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
pozname kas najbolje okrepljujuće piče,
i kas izkušan liek proti trajnom kašilju plućevine i
želudca bolesti grkljana i proti měhurnim kataru,
kas i elasticah za
probavils (PASTILLEN)
nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlov vari u Českoj).**

Ign. Thomanova vdova,

v Kravjej dolini št. 12,

priporoča (314—4)

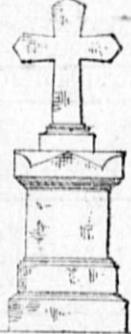
svojo zalogu dovršenih

nagrobnih spomenikov

ter izvršuje prav po ceni vsa v kamenosekarsko
obrt pripadajoča dela.

Dobro, točno in po ceni izvršuje tudi

altarje
in druga cerkvena dela.



Bergerjevo medicinično milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim
uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, kroščen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na
glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — **Bergerjevo
milo iz smole** ima 40% koncentr. **smole iz lesa** ter se stvarno od vsega
družega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se prekanjenju
izogne, zahteva naj se odločno **Bergerjevo milo iz smole**, kar se pazi na
znamo varstveno marko.

Pri trdočravnih poltnih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno **Bergerjevo** milo iz smole in žvepla, ker so
inozemška ponarjanja neuspešni izdelki.

Kot milejše milo iz smole za odstranjevanje vseh

nečistostij na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično **milo za umi-
vanje in kopanje** pri **vsakdanjej rabi** služi

Bergerjevo glicerin-milo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši. (38—15)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavne zaloge ima lekar
G. HELL v OPAVIE.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. **Glavne zaloge** pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarjih J. Svetoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl.
Trnkočzy. **V Kočevji** J. Braune. **V Krškem** J. Bomeker. **V Idriji** J.
Warto. **V Kranji** K. Šavnik. **V Litiji** Jos. Beneš. **V Novem mestu**
D. Rizzoli. **V Radovljici** A. Roblek. **V Vipavi** A. Konečny.

Dva majhna dijaka

se vzprejmeta za drugo šolsko leto v vso brano. Kje? pove
iz prijazn sti upravnštvo „Slov. Naroda“. (517—1)

Večji prostor

za vsako kupčijo pripraven, v sredini mesta **Idrije**, toda
ne na velikem trgu, se s stanovanjem vred v najem dà. Za
krémarski obrt se odda tudi več prostorov.

Kdor hoče ta prostor v najem vzeti, oglaši naj se
do dne 15. septembra t. l. ustmeno ali pismeno pri lastniku

Franu Šinkovcu

v Idriji št. 321. (516—1)

Zmožne železolijce in učence

vzprejme

železolivnica in železodelavnica **G. Tönnies**
v Ljubljani. (507—3)

Hiša na prodaj

iz proste roke, pol ure od Ljubljane na dolen skej cesti, v
prav dobrem stanju, ima 5 velikih kletij za vino, dober
vodnjak na pumpo, gredico za zelenjavjo, vrt, senožet, njivo,
hlev in nov skedenj, vse doma okolo hiše in obseza vse
zemljšč le 3½, orala. Hiša ima gostilno, je pa pripravna
tudi za vsako obrtnijo in kupčijo, zlasti z lesom ali žitom.
Daleč okolo nij nobene kovačnice, ni strojbenice, ki bi
se dala napraviti na mimo tekocem potoku. Proda se zarad
nestalnega zdravja gospodinje pod ugodnimi pogoji. — V č
pove upravnštvo tega lista. (485—3)

Malinovec

prve vrste, iz najboljših štajerskih gorskih malin,
ki tudi preprijetno diši, 1 kilo 80 kr., ½ kilo
40 kr., razpošilja

lekarna „pri samorogu“,
v Ljubljani, Mestni trg št. 4. (498—4)

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima
iz ust duh. (144—24)

umirov. dvorni založnik v Mödlingu
pri Dunaji, vila Kothe.

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji **Jul. pl. Trnkočzy** in v vseh lekarnah, droguerijah, parfumerijah, pro-
dajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.



J. ANDĚL-a

novoiznajdeni

prekomorski prah

umor

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešičke, ptične črvičke, sploh vse žužanke skoraj nenanavno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prah se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDĚL-u,

13, „pri črnem psu“, Hugsgasse 13,
(Dominikanergasse 13, Kettengasse 11),
v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sličarji, trgovci.
Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznajene po
plačatih. (460—4)

Tuji:

10. avgusta.

Pri **Slonu**: Schwarz iz Dunaja. — Dr. Quantoto iz Trsta.

Pri **Malléi**: Kaltenegger z Dunaja.

— Durr iz Zagreba. — Gainer z Du-

naja. — Heinrich iz Grada.

Pri **avstrijskem cesarju**: Plajen
iz Belega Grada.

Na znanje.

S 1. oktobrom t. l. odda se mesto direktorja deželnega zdravilišča Slatine (Sauerbrunn bei Rohitsch) na Spodnjem Štajerskem.

To mesto ima tele doho ke: Letna plača po 3000 gld., delež pri dobičku podjetja o čemer dogovorita se deželni odbor in novi vodja, stanovanje z vrtom za zelenjavjo in 40 kub. metrov drv.

Direktor kot vodja ustanovi ima osobito voditi kupčijo z razpošiljanjem vode in sploh upravljanje zdravilišče, konečno pa tudi oskrbovali posestva in zemljšča, kolikor jih spada k zdravilišču.

Direktor nastavi se s pogodbo, katero pa obe stranki lehko odpovesta.

Pročnjiki te službe izvolijo naj svoje prošnje oddati najdelj do 1. septembra t. l. pri vložnem protokolu štajerskega deželnega odbora v Gradci.

V Gradei, v 29. dan julija 1882.

Od štajerskega deželnega odbora.

(Ponatisa ne plačajo.)

(515—1)



Tuberozno mleko.

Če se to mleko, sestavljeno iz vegetabilnih in ne-skodljivih snovi, rabi vsak dan, koža postane mehka, voljna in nežna, hepaticni madeži, poletni izpuščaji, vzrastki, nesnage, nenaravna rudečica, vse to izgine; koža se pohirola ne zgubanci ter polagoma pridobiva voljnost in zdravo barvo. **V steklenicah p. 1 gld.**

Naročila izvršujejo se točno proti poštnemu povzetju
kupila. (451—5)

Pogrebna ustanov

Frana Doberleta v Ljubljani

priporoča svoje takozvane

imitirane rakve od kovin.

Izdelane so iz lesa v tako lepe oblike in solidno, **slične** so po meta-
lični barvi z bogatim vokusnim lišpom od brona **pravim rakvam od kovin**
popolnem in so **ravno tako cene, kakor do zdaj navadne lesene**
rakve.

Na telegrafično naročilo z naznanjeno dolgostno mero pošljajo se takoj
na vse železniške postaje.

Ustanov deva **na prost oder in pokopava**, ono tudi oskrbi **sijajno**
dekoriranje in pogreve v in zunaj Ljubljane, kakor tudi oskrbljuje **vence**
in **trakovce z napisimi**, naposlед tudi **transport mrliečev** na vse kraje to-
in inozemstva in se priporoča v ceno oskrbovanje. (701—34)